

Aan Provinciale Staten

Onderwerp: Cultuurconvenant Zuid-Holland 2025-2028

Geachte Statenleden,

Rijk, provincie Zuid-Holland en de vier Zuid-Hollandse cultuurregio's¹ hebben de handen ineen geslagen en afspraken gemaakt over samenwerking op belangrijke thema's in het cultuur- en erfgoedbeleid. Deze zijn opgenomen in het cultuurconvenant Zuid-Holland voor de periode 2025-2028. De afspraken geven uitdrukking aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheden voor de cultuur- en erfgoedsector in Nederland. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid en passend binnen het streven naar het werken als één overheid.

Het vorige cultuurconvenant liep eind 2024 af. Provincie Zuid-Holland was daarin geen partij, mede omdat vooral afspraken zijn gemaakt over de subsidiëring van instellingen in de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS). De landelijke culturele basisinfrastructuur bestaat uit culturele instellingen, die van (inter-)nationaal belang zijn en een landelijke of internationale functie vervullen in het cultuurbestel. Zij worden in Zuid-Holland gesubsidieerd door het Rijk en de gemeenten Rotterdam, Den Haag en Leiden, niet door de provincie.

Voor de periode 2025-2028 is de inhoud van het convenant verbreed naar samenwerkingsafspraken over thema's, die goed aansluiten bij het beleid van de provincie Zuid-Holland. Zoals de waarde van cultuur voor economische en maatschappelijke opgaven en brede welvaart. Samenwerking tussen partijen op deze thema's draagt bij aan een toegankelijke, diverse en toekomstbestendige culturele infrastructuur in Zuid-Holland. Juist in een tijd van polarisatie is toegang tot cultuur en erfgoed van belang voor dialoog en verbinding tussen mensen. Deelname aan het convenant biedt bovendien de mogelijkheid om de belangen van de Zuid-Hollandse gemeenten, die niet zijn aangesloten bij een cultuurregio, bij het rijk onder de aandacht te brengen.

Om deze redenen hebben Gedeputeerde Staten besloten zich te verbinden aan de afspraken in het cultuurconvenant Zuid-Holland 2025-2028. Met deelname aan het cultuurconvenant 2025-2028 geeft provincie Zuid-Holland een krachtige en proactieve invulling aan haar rol binnen het cultuur- en erfgoedbeleid. Dit werken we in het beleidsperspectief cultuur en erfgoed nader uit. U ontvangt het perspectief in Q2 2025.

¹Cultuurregio's Rotterdam-Dordrecht, Haaglanden, Holland Rijnland en Midden-Holland.

Het cultuurconvenant bestaat uit drie delen. Een gezamenlijk deel (deel 1), een regio-specifiek deel voor Zuid-Holland (deel 2) en slotbepalingen (deel 3). De afspraken in deze drie delen sluiten aan bij bestaand beleid van provincie Zuid-Holland en hebben het karakter van een inspanningsverplichting. Op initiatief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vindt jaarlijks overleg plaats. Dat is ook een moment om stil te staan bij actuele ontwikkelingen, zoals bezuinigingen, en hoe deze de afspraken uit het convenant raken. De opbrengsten van het convenant worden aan het eind van de looptijd geïnventariseerd, vastgelegd en aan de convenantpartners aangeboden.

Deel 1 en deel 3 zijn voor alle landelijke partners hetzelfde. Het gaat hier om het Rijk, de 12 provincies en 19 cultuurregio's. Zij werken samen in 9 verschillende convenantgebieden, waaronder Zuid-Holland. In artikel 4 "Gesubsidieerde instellingen" en bijlage 1 gaat het over instellingen in de landelijke culturele infrastructuur. Provincie Zuid-Holland is hierin geen partij, omdat zij geen instellingen subsidieert in de landelijke basisinfrastructuur. De provincie heeft destijds (2013) gekozen voor subsidiëring van zogeheten "tweedelijnsinstellingen". Deze instellingen ondersteunen gemeenten, scholen en culturele instellingen onder andere op het gebied van cultuureducatie. Zij hebben een regionale functie en zijn geen onderdeel van de landelijke basisinfrastructuur. De gemeenten Rotterdam, Den Haag en Leiden zijn wel partij. Dat is de reden dat dit artikel onderdeel uitmaakt van het cultuurconvenant Zuid-Holland 2025-2028. Dat geldt ook voor Artikel 12 "Doeluitkering Beeldende Kunst en Vormgeving". Dit artikel is alleen van toepassing op gemeenten, die partij zijn in cultuurconvenant Zuid-Holland.

Het regio-specifieke deel (deel 2) bevat afspraken die betrekking hebben op het gebied Zuid-Holland. De thema's in dit deel, zoals het Verdrag van FARO (de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving) en immaterieel erfgoed sluiten goed aan bij en versterken de agenda van provincie Zuid-Holland. In bijlage 2 is als achtergrondinformatie een profielschets opgenomen van de cultuur- en erfgoedsector in Zuid-Holland en van het cultuur- en erfgoedbeleid van gemeenten, cultuurregio's en provincie Zuid-Holland.

Deel 3 bevat een aantal slotbepalingen. Bij gewijzigde of onvoorziene omstandigheden gaan partijen met elkaar in overleg. Partijen kunnen desgewenst verzoeken het convenant te wijzigen, op te zeggen of te ontbinden.

Wij zien uit naar verdieping van de samenwerking met de vier Zuid-Hollandse cultuurregio's en het Rijk in de overtuiging dat dit bijdraagt aan de toegang tot cultuur en erfgoed van de inwoners van Zuid-Holland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
plv. secretaris,

voorzitter,

ir. J.C. van Ginkel MCM

mr. A.W. Kolff

Bijlage

Cultuurconvenant Zuid-Holland 2025-2028